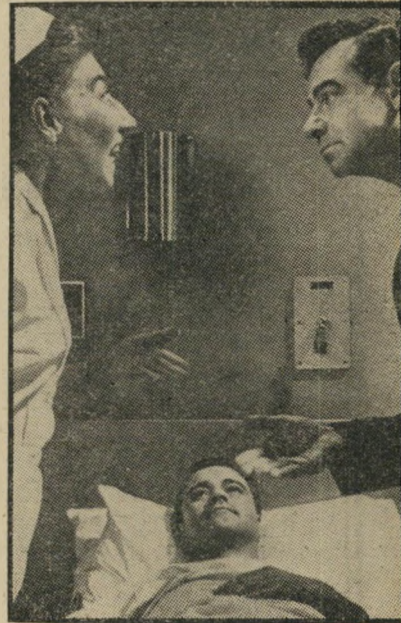

סרטים

הגירסה השלישית

של "עמוד השער"

עמוד השער הוא אחד המחזות האמריקאים המצליחים ביותר במאה הזאת. בפעם הראשונה הועלה בסוף שנות ה-20. מאז הגיע פעמיים אל הבד, ובשנים האחרונות אף זכה לתחייה מחודשת על בימות ניו יורק ולונדון. לקול התפעלות הביקורת והקהל גם יחד.

מתאו וממון (ב, הפרקטיק, הגים והכיס) ערובה להצלחה

למוות על לא עוול בכפו - שימש מאז נכתב, דוגמה למיבנה דרמטי נכון של מחזה. המשלב מתח עם הומור ועם דמויות ססגוניות ומשעשעות.

הם היו שותפים לשני העיבודים הראשונים של הסרט. בפעם הראשונה כבר בתחילת הקולנוע המדבר. עם פאט או'ברייין ואדולף מנו' בתפקידים הראשיים. בפעם השנייה ב-1940. כשהכתב-כוכב הפך לכתבת כוכבת (רוואלינד ראסל) ועזר רך העיתון הרודני והשתלטן (קארי גראנט) הוא בן היתר גם בעלה-לשעבר של הכי-תבת.

עתה מכינים לסיפור גירסה שלישית. אמנם שני התסריטאים המקוריים אינם יכולים להמשיך במסורת. מאחר ושניהם כבר בעולם האמת. אולם יורשיהם אינם נופלים מהם. בילי ויילדר ואינו דיאמונד, השניים שעשו את חמיס וטעים, הדירה, הפרקליט, הגיס והכיס, ועוד הרבה קומדי-יות אמריקאיות ארסיות - הם הכותב בים את התסריט. ויילדר כמובן גם יביים, ואת שני התפקידים הראשיים ימלאו ואל-תר מתאו (העורך) וג'ק למון (הכתב) - שניים שעבדו כבר עם ויילדר בפרקליט, הגיס והכיס, וללא ויילדר בהזוג הממוד. והתציאה לא יכולה להיות אלא משע-שעת.

תהליך

תל-אביב

*** פריץ החתול (אורדן, ארצות הברית): קאריקטורה של הבמאי היהודי ראלף באקשי. המחלק מהלומות לכל הצע-בעים ולכל הדגלים. בהבדלי דת, גזע ומין. סרט פרנוגרפי-מצוייר למבוגרים בעלי תודעה פוליטית.

*** הקף עם הרוח (אורלי, אר-צות-הברית): מי שלא ראה עדיין לפחות אל יספר זאת בקול רם. בעיקר אם גילו עבר כבר את גילאי חוק הינויר-רובה. קלרק גיביל ווייאן ליי מקסימה לנצח.

בוני וקלייד

ברחו לנוקסיקו

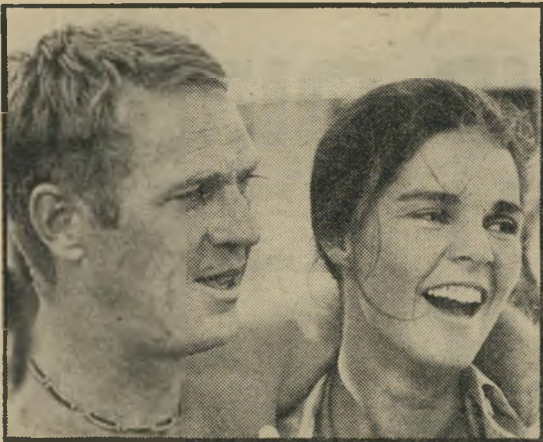
הבריחה (הוד, תל-אביב, אר-צות-הברית) - מעשה בשודד ה-משתחרר מן הכלא בעזרת אשתו

כמה שנים לפני הזמן - ומגוייס מיד עלידי אזרח הגון לפרוץ בנק. התיכנון המדוקדק והנקי של המסע משתבש בשעת מעשה, דם ניגר ברחובות, המשטרה - ובעיקר הפושעים - מתחילים לרדוף זה אחרי זה, ולאחר הרבה יריות, הרגים, ומכוניות המועלות על המוקד, מגיעים השודד ואשתו למקסיקו - ואל הסוף הטוב. ומאחר והזוג הוא סטיב מקוויין ואלי מקגרו - הזוג המלכותי החדש של הוליווד - נושמים כולם לרווחה.

הסרט כולו דחוס בסממנים האופיינים לכל סרטי של סם פקינפה. אלימות בעוצמה תהומית, טבח מצולם במהירות איטית, המפרק את גורמי הזוועה שבהריגת אדם למרכיביו הקטנים ביותר, הופך את חדם המתפרץ מפצע פתוח למזרקה רומאית מוארת, ואת הגוף המתמוטט ללא רוח-חיים לחלק מבלט-אימים.

גיבוריו של פקינפה, כרגיל, הם מחוץ לחוק, עושים צדק לעצמם. אשר למשטרה, היא מתערבת פה ושם, אבל לא היא היריבה האמיתית של גיבור הסרט, ולא ממנה נשקפת לו סכנה של ממש.

יחד עם זאת, מאבדת האלימות לא מעט מעוצמתה,

מקגרו ומקוויין: בלטי-המוות

בעיקר משום שחסרים אותם קטעים של מתח נסתה (כמו ההקדמה של כלבי הקש למשל).

בסופו של דבר, זהו סרט בלתי-מוסרי באורח קיצוני, הנוקם כאילו את נקמתם של בוני וקלייד, אשר בשנות ה-70 יכולים לראות ברכה בחייהם, לא רק במותם. הכתובת המתחסדת, בסוף הסרט, אינה גורעת מאומה מהגרשה זו.

הנוציע

בנוציצים

מה תאמר לאישה עירומה

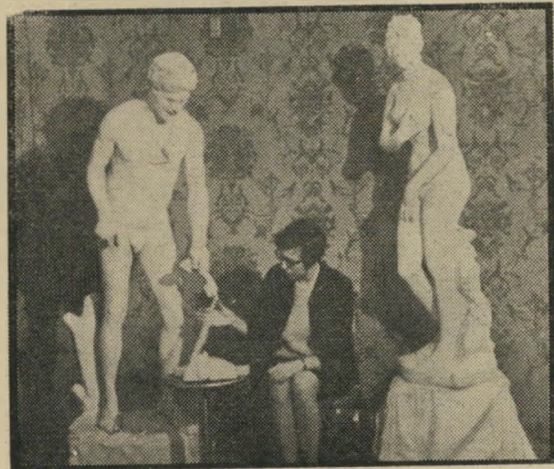
(מוגרבי, תל-אביב, ארצות-הברית)

העיקרון של קנדי קאמרה (מצלמה כנה) הוא לצלם אנשים מבלי שהם ירגישו בכך, ובצורה זו להשיג סרט תעודי מושלם, שבו מונצחת התנהגו-תם בצורה הטבעית.

אולם אלן פאנט, אבי הקנדיד קאמרה בטלוויזיה האמריקאית, העדיף להפנות את השיטה לכיוון מבוד: בואו והציעו באנשים בכל אייולותם, ראו כמה הם יכולים להיות נבוכים וחסידי-ישע מול תופעות לא רגילות - כמו למשל גברת עירומה מתהלכת ברחוב לאור היום. לכאורה, זה יכול לשמש גם מדד לצביעות החברתית של האמריקאי המצוי. מה יעשה כאשר יפגוש גברת עירומה במעלית, או כאשר טרמפיסטית עירומה תבקש לנסוע במכוניתו, או כאשר מורה עירומה תרצה בפניו על אנטומיה? ומה תעשה האמריקאית הממוצעת כאשר פסל של גבר עירום יתחיל להתנועע, או כאשר הצטרף להחליט אם אמנם כדאי לילדיה בבית-הספר לראות את דויד של מיקלאנג'לו, למרות שמבושיו אינם מכוסים?

חלק מן התגובות משעשעות. הרעיון להקרין אחר כך את הסצינות המצולמות בפני קהל מצומצם, להנחיה את תגובותיו - גם הוא מוסיף לבידור.

אולם בסופו של דבר העניין כולו אינו חורג מגבול החיוך הקל, וההבדל בין מבוכה של אדם אחד לשני

אשה בין שני פסלים: מיצעד-הצביעות

לא מצדיקה תמיד את הארכת הסצינות. ואשר להעזת הסרט - שהוא תמים ובלתי-מוסכן לחלו-טין - אפילו הצנזורים הגאונים של ישראל יחליטו שזה לא יזיק לרמה המוסרית של הישראלי. אמנם הלבטים שקדמו להחלטה נמשכו שנים, אבל כמו שאומרים הצרפ-תים: מוטב מאוחר מאשר לעולם לא.

כופר-נפש

לגוויה

בלש ושמו קולומבו (אלנובי,

תל-אביב, ארצות-הברית) - קו-

לומבו, כמי-שכל צופי הטלוויזיה

הירדנית יודעים, הוא גיבורה של סידרת תוכניות-מתח אמריקאית פופולארית במיוחד לאחרונה.

זהו בלש מרופט למדי, סגן במשטרת לוס-אנג'לס, שניראה מבלבל, נבוך, ורחוק מלהיות פיקח. אלא שמאחורי החיצוניות המטעה מסתתר מוח שאינו מחמיץ אף את הפרטים הקטנים ביותר, ואינו שוקט על שמריו כל עוד פרטים אלה אינם מקבלים את הסברם ההגיוני.

בסרט המוצג השבוע בתל-אביב, מעורב קולומבו בחקיי רת היעלמו של פרקליט מצליח, ובכופר-הנפש הנדרש מאשטו עלידי אלמונים. מאחר והסרט מגלח כבר בשלבים הראשונים מי מעולל את הפשע, מותר לגלות כי האשה, גם היא פרקליטה מצליחה ושנונה, היא זו הרוצחת את בעלה, ושולחת לעצמה את דרישות-הכופר.

בסך-הכל, אחת מאותן עלילות שמקובל לראות בטל-וויזיה. הסיפור לוקח בכמה נקודות לא כל-כך משכנעות. אלא שכל הליקויים הללו מתבטלים במידה רבה, מול נוכחותו של פיטר פוק ולי גראנט בשני התפקידים הראשיים. פולק, שהופיע עד עתה בעשרות תפקידי-מישנה בקולנוע, וכן בכמה תפקידים ראשיים (הוא היה אחד "הבעלים" בסרט של קאסאבטס) - הופך את קולומבו

גרנט ופולק: מירוץ-המתח

לדמות עסיסית, מרתקת, שכל תנועה מתנועתיה משלימה את הטיפוס האפור והחריף כלי-כך מתחת לפני השטח. לי גראנט, גם היא שחקנית-מישנה בעלת ותק של עשרות סרטים, מציבה מולו בביטחון רב את דמותה של הפרקליטה הזדונית. בזכות שני אלה, הופך מותחן מושר לסרט-מתח מברד.